



Mladi Ambasadorji Medkulturnega Dialoga

Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga

Št.2, leto 2010

POGLOBIMO SE V MEDKULTURNI DIALOG

Odkar sem se prvič srečala s pojmom *medkulturni dialog*¹, ki se mi je takrat zdel skrajno za lase privlečen, je minilo že toliko časa, da sem od te začetne distance prešla do vedno globljih, a še vedno kritičnih in skeptičnih premislekov o njegovem pomenu. K temu me je v vedno drugačem razpoloženju spodbujalo pojavljanje pojma v medijih, svetovljanskih polemikah, nagovorih častnih govorcev na maturantskih plesih na eni strani in odsotnost razprav o tem na novo nastalem pojmovanju prizadevanja za shajanje različnih v šolah in prostem času med vrstniki. Dobila sem občutek, da so se v omenjenih krogih razveselili skovane fraze, prežete z navdihom plemenitosti (zaradi česar ni čutiti nič kaj večje pristnosti), in jo skušajo vpeljati v svojo terminologijo ter z njo nam, ki nas morajo poučiti, pojasniti, kaj je tisto, kar manjka svetu na poti do harmoničnega razumevanja in miru. Ta občutek še vedno imam, vendar predvsem zato, ker v času, od kar potekajo debate, ni prišlo do globljega in širšega razumevanja, razlaganja in krepite medkulturnega dialoga. Namesto tega ima pojem po mojem občutku še vedno brez pravega razloga vzvišeno konotacijo, s čimer koristi razkazovanju navideznega bogastva besednega zaklada in morda še bolj navideznega prizadevanja za prenos te vrednote v vsakdanje življenje. Ob tem pa se ne razkriva njegovo bistvo in se zato tudi ne prakticira v meri, ki bi bila potrebna, da medkulturni dialog ne bi bil le besediščno orodje, ampak dejansko in učinkovito orožje proti krivicam, ki jih ljudje drug drugemu povzročamo zato, ker ne znamo živeti skupaj – ker ne najdemo medkulturnega dialoga.

Termin kot tak sem očitno le s težavo sprejela, ker me spominja na preveč opevane postmodernistične družbene norme, med katerimi se je znašla sposobnost učinkovitega dvosmernega komuniciranja in iskanja kompromisov med različnimi pogledi na določeno zadevo. Ne da to ni spoštovanja vredna vrlina, je le ena med mnogimi, ki jih moramo vsakodnevno in na vseh ravneh svojega individualnega in kolektivnega ravnanja v družbi negovati. Zato ne vidim nobenega razloga za to, da bi dialog moral izstopati med njimi, čeprav je morda pogoj za razvoj drugih. Vendar ni samo poimenovanje razlog za to kratko razpravo, ampak sta raba in razumevanje tega relativno novega termina. Seveda se njegov pomen šele dobro oblikuje, ker je vezan na prakso. Sploh pa je njegova narava zaradi neločljive navezanosti na družbo izrazito dinamična. Vseeno pa po mojem mnenju medkulturni dialog mnogi razumejo preveč površno in termin uporabljajo v smislu, ki je omejen le na pozitivno interakcijo med pripadniki različnih narodov, religij, generacij ali socialnih slojev in tako lahko prepreči ali razrešuje spore in konflikte.

Morda je idealistično ali iluzorno, vendar medkulturnega dialoga si ne predstavljam le kot tiste-

ga, s pomočjo katerega lahko razrešimo slovensko-hrvaški spor, zgladimo odnose med turško in grško manjšino na Cipru, poglobimo Evro-sredozemsko partnerstvo ali pospešimo kulturno-politično integracijo Evropske Unije. V javnosti namreč naletimo na apliciranje medkulturnega dialoga na podobnih primerih, jaz pa bi si želela, da bi medkulturni dialog razumeli tudi kot tisto, s čimer lahko oplemenitimo svojo kulturno identiteto z odprtim razumevanjem in sprejemanjem kulturne prakse drugega. Kot globalno vrednoto, v kateri so združene obče vrednote družbe – strpnost, tolerantnost, spoštovanje, mir – in ki pomaga reševati spore in iskati skupne imenovalce različnih pogledov na vse možne stvari in v vseh možnih primerih, kjer lahko nastanejo najrazličnejše vrste konfliktov.

Po mojem mnenju in izkušnjah, gre pri medkulturnem dialogu za osnovno človeško medsebojno razumevanje in popolno spoštovanje – za osebno držo vsakogar, da vsakomur, vključno sam sebi, dopušča, da je dostojanstven. Zato je prav iskanje skupne poti vsega bivajočega in vključenega v družbene procese z namenom boljšega jutri in najvišjega možnega skupnega dobrega za vse tisto, kar lahko imenujemo medkulturni dialog. Gojenje tako širokega razumevanja medkulturnega dialoga je morda res naporno in počasno, morda se zdi ali pa kar je iluzorno.

Vendar je prav zato krepitev zavesti o strpnosti in spodbujanje k življenju v duhu slogana *Vsi drugačni, vsi enakopravni*² še toliko bolj potrebno in pomembno. Če naj bomo mladi ambasadorji medkulturnega dialoga, se moramo zavedati slehernega kotička njegovega pomena in jih skušati odkrivati ostalim. Spodbujanje ljudi k medkulturnemu dialogu ali kot bi bilo meni ljubše (priznam da zato, ker je manj grobo in kvazi akademsko, skratka bolj človečno in poetično) iskanju usklajenega koraka na eni poti k skupnemu cilju – miru za vsakogar posebej in vse skupaj – je tisto, kar vse nas lahko prepriča, da si bomo namesto klofut stisnili roke.

Tina Felicijan, Mladinski center Velenje

¹Svet Evrope je za namene srečanja ministrov za kulturo v Opatiji na temo *Nova vloga in odgovornost ministrov za kulturo v spodbujanju medkulturnega dialoga in upoštevanju kulturne raznolikosti*, ki je potekalo od 20. do 22. oktobra leta 2003 in kasneje pripravile Bele knjige o medkulturnem dialogu ponudil odprto definicijo pojma: »Medkulturni dialog je odprto in spoštljivo izmenjevanje mnenj med posamezniki in skupinami, ki pripadajo različnim kulturam, in ki vodi do globljega razumevanja globalne percepcije drugih.« (Council of Europe. Dostopno prek: http://www.coe.int/t/dg4/intercultural/concept_EN.asp#TopOfPage. Marec 2010).

²Slogan kampanje Sveta Evrope, s katero je leta 1995 obeležil petdeseto obletnico konca druge svetovne vojne. Ponovna kampanja se je začela leta 2006 in ».../ poudarja raznolikost, bogastvo naših raznolikih kultur in tradicij.« (Vsi drugačni – vsi enakopravni. Dostopno prek: http://www.coe.si/sl/dejavnosti/prioritetni_projekti/vsi_drugacni_vsi_enakopravni/. Marec 2010).



KDO SO MLADI Z MANJ PRILOŽNOSTMI?

Kot bodoča socialna delavka, ki je veliko slišala in brala o raznih človeških primanjkljajih, bi seveda najprej pomislila, da gre to za mlade, ki so na kakršen koli način hendikepirani. Torej, da gre za telesno prikrajšanost, duševno bolezen (na primer shizofrenija, depresija in podobno) ali otroke in mladostnike z učnimi težavami (na primer disleksija).

Otroci in mladostniki se v obdobju odrasčanja srečujejo z različnimi izzivi. Premagovati morajo razne ovire, ki se jim vsakodnevno postavljajo na njihovi poti v odrasli svet. Če so ti otroci in mladostniki iz ljubečih družin in na splošno zdravi, je teh ovir veliko manj. S pomočjo podpore svoje socialne mreže, torej družine, prijateljev ali drugih sorodnikov in ob telesno in duševno »normalnem« razvoju, gre otrok iz vrtca v osnovno šolo, potem v srednjo šolo in vedno pogosteje naprej na razne fakultete. Vsi ti prehodi so za mladega človeka lahko izredno stresni. Vsi vemo, kako je lahko naporna šola, kaj vse smo dali skozi, da smo preživeli to obdobje. Poleg šolskih obveznosti je to obdobje prvih simpatij in sklepanja dolgoletnih prijateljstev.

V obdobju odrasčanja doživlja mlad človek tudi velike telesne in duševne spremembe. Predvsem v obdobju adolescence se mlademu človeku obrne življenje na glavo. Navadno se takrat pričnejo tudi konflikti s starši, v šoli in tudi med prijatelji.

Kdo pa so potem sploh tisti otroci in mladostniki, ki imajo v svojem življenju manj priložnosti, ki nekako »strlijo« ven?

Ko potem še enkrat premislimo, kdo so dejansko mladi z manj priložnostmi, bi lahko pod ta naslov našli še več kategorij. Dejansko sem spadajo res mladi s telesno oviranostjo, z različnimi psihičnimi stanji in omejitvami, drugimi vrstami boleznimi. Poleg tega pa so to še odvisniki, saj navadno izpadejo iz šolskega sistema, soočajo se z boleznimi, dostikrat pa ostanejo brez podpore družine. Sem spadajo tudi krajevno oddaljeni, saj nimajo dostopa do knjižnic in drugih ustanov, kar pomeni informacijski primanjkljaj; pa tudi mladi z učnimi težavami, saj nimajo enakih možnosti, da bi bili uspešni pri šolanju, da bi dosegli boljšo izobrazbo in s tem napredovanje v poklicni karieri. To so tudi mladi iz revnih družin, pa mladi, ki so ostali brez star-

šev (torej primarne družine), izpadli iz šolskega sistema, pa tudi drugače diskriminirani (na primer geji, lezbijke, pripadniki raznih ver)... kar naenkrat se pojem zelo razširi. Vsi ti mladi dejansko nimajo enakih možnosti kot njihovi vrstniki. Vsakodnevno se spopadajo z različnimi ovirami, ki jim onemogočajo mirno, uspešno in srečno obdobje mladostništva. Premagovati morajo razne arhitekturne ovire in podirati neštete tabuje v družbi.

Kot mladinski delavci zato ne smemo pozabiti na mlade z manj priložnostmi. Naše aktivnosti bi morale biti vedno zastavljene tako, da bi pokrivalo raznolike kategorije mladih. Pa čeprav je to delo veliko bolj zahtevno in naporno, saj zahteva več organizacije in navadno tudi več finančnih sredstev. Pri načrtovanju takih projektov je potrebno še več sodelovanja med različnimi organizacijami in strokovnjaki, vendar bi vse to morali vzeti kot izziv in ne že v naprej zavrniti.

Sanja Zupanc, Celjski mladinski center

EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA

EVS v splošnem omogoča mlademu posamezniku, staremu od 18 do 30 let, da za določeno obdobje, do največ enega leta, postane prostovoljec v izbrani državi, kjer ne živi (t.i. EVS prostovoljec). Delo, ki ga prostovoljec opravlja, je neplačano, nepridobitno in se opravlja za polni delovni čas (največ 40h/ teden).

Namen Evropske prostovoljne službe je razvijati solidarnost ter spodbujati aktivno državljanstvo in medsebojno razumevanje med mladimi. Prostovoljec lahko samo enkrat, ne glede na čas trajanja, sodeluje v EVS projektu. Izjema so mladi z manj priložnostmi.

EVS projekt je lahko povezan z različnimi temami in poteka na različnih področjih, kot so kultura, mladi, šport, socialno skrbstvo, kulturna dediščina, umetnost, civilna zaščita, okolje, razvojno sodelovanje itd. Izvesti je možno tudi projekt, ki omogoča, da v eni aktivnosti sodelujeta dva prostovoljca ali več (do največ 100), ki prostovoljno delo opravljajo v eni ali več gostiteljskih organizacijah. Tu je treba posebno pozornost nameniti zagotavljanju ustreznih kapacitet (tako za bivanje kot delo) ter enakovrednih učnih učinkov za vse sodelujoče EVS prostovoljce (primeri: festival, olimpijske igre in druga večja športna tekmovanja). Prostovoljci pa so v teh projektih deležni še dodatnih učnih učinkov, saj so vključeni v aktivnosti kot skupina.

Aktivnosti lahko trajajo:

- posamezna EVS aktivnost ali skupinska EVS aktivnost, ki vključuje manj kot 10 prostovoljcev: od 2 do 12 mesecev,
- skupinska EVS aktivnost, ki vključuje vsaj 10 prostovoljcev (do največ 100): od 2 tednov do 12 mesecev,
- aktivnost EVS, ki vključuje mlade z manj priložnostmi: od 2 tednov do 12 mesecev.

Prijavo EVS projekta v program Mladi v akciji lahko predloži samo pravna oseba – mlada oseba, ki se odloči za opravljanje EVS projekta mora tako v svojem kraju ali v bližini poiskati organizacijo, ki ji tako postane pošiljaljoča organizacija.

Program MLADI V AKCIJI prostovoljcu krije stroške poti, nastanitve, prehrane, zdravstvenega in nezgodnega zavarovanja, morebitnega vizuma in cepljenja ter mu omogoči tečaj jezika države, v kateri opravlja prostovoljno delo. Prostovoljec prav tako dobiva t.i. dodatek za prostovoljca oz. mesečno žepnino, ki je fiksno določena, in se razlikuje med državami (natančni zneski po državah - glej veljaven Vodnik po programu, dosegljiv na spletni strani www.mva.si).

V programu so tudi namenjena sredstva za zagotovitev ustrezne priprave prilagojene prostovoljčevim potrebam in željam (npr. nakup slovarja, jezikovni tečaj, podporo pred projektom, med njim in po njem). Za mlade z manj priložnostmi so na voljo še dodatna sredstva.

EVS je za mladega človeka pomembna učna izkušnja, v kateri je prostovoljno delo sredstvo za doseg učnih učinkov. Učna izkušnja obsega življenje in prostovoljno delo EVS prostovoljca v izbrani organizaciji, v novem lokalnem okolju in državi - vse izkušnje, znanje in kompetence, ki jih pri tem pridobi ali okrepi in vplivajo na njegov osebni, socialni in profesionalni razvoj. EVS projekt se namreč ne prične z odhodom EVS prostovoljca v drugo državo, ampak že veliko prej, zelo pomembna je kvalitetna priprava. Prav tako se EVS projekt ne konča z vrnitvijo prostovoljca v matično državo, ampak se lahko EVS prostovoljec odloči tudi za nadgradnjo. Odgovornost organizacij, ki EVS prostovoljca pošiljajo (t.i. pošiljaljoča organizacija) oziroma sprejmejo (t.i. gostiteljska organizacija), je tako zelo velika, obe pa morata skozi ves projekt aktivno sodelovati.

Aktivnosti, v katerih prostovoljec sodeluje, so odvisne od aktivnosti gostiteljske organizacije, ki si jo prostovoljec izbere sam na podlagi svojih lastnih interesov, in seveda od prostovoljčevih interesov, talentov in želja. Med najbolj pogostimi področji pa so kultura, šport, civilna zaščita, varstvo okolja, dejavnosti z otroki, mladimi ali starejšimi.

Podrobne informacije o programu lahko dobite na spletnih straneh www.mva.si in <http://evsspo.mreza-mama.si/>.

Youthpass

Youthpass je instrument programa Mladi v akciji za načrtovanje, spremljanje, vrednotenje in priznavanje dosežkov v procesu neformalnega učenja za vse sodelujoče pri projektih, vključenih v program. Udeleženci v aktivnostih v programu Mladi v akciji so upravičeni do pridobitve potrdila Youthpass, ki priznava izkušnje neformalnega učenja, ki so jih pridobili s sodelovanjem v projektih.

Youthpass je namenjen:

- krepitvi zaposljivosti mladih in mladinskih delavcev,
- omogočanju osebne refleksije v procesu neformalnega učenja,
- spodbujanju družbene prepoznavnosti in priznavanja mladinskega dela.

Youthpass ni zgolj potrdilo o opravljeni dejavnosti: če ga uporabljamo načrtno, je učinkovit pripomoček za načrtno zastavljanje skupinskih in osebnih učnih ciljev, ki jih udeleženci želijo doseči med projektom, za spremljanje in vrednotenje teh ciljev med projektom oziroma aktivnostjo ter za refleksijo o osebni rasti ob zaključku projekta.

Učna razsežnost sodelovanja pri projektih programa Mladi v akciji temelji na procesu neformalnega učenja, predvsem na področju osmih ključnih kompetenc, ki jih je opredelila Evropska komisija, in na procesu priložnostnega učenja, ki ga ponuja celotno izvajanje projekta.

Najpomembnejši doseženi učni cilji, za katere posameznik želi, da so zapisani tudi v dokumentu o učnih dosežkih in učinkih projekta, so zapisani v posebnem potrdilu. Do izdaje potrdila Youthpass je upravičen vsak udeleženec projekta, sprejetega v program Mladi v akciji. Prijavitelj oziroma sodelujoči partnerji v projektu pa so dolžni udeležence obvestiti, da so upravičeni do izdaje Youthpass-a, ter so ga dolžni na zahtevo vsakega posameznega udeleženca tudi izdati. Oblika in vsebina potrdila Youthpass se razlikuje od akcije do akcije ali celo podakcije.

YOUTHPASS je trenutno na voljo za projekte v akcijah oziroma podakcijah:

- 1.1. Mladinske izmenjave,
- 2. Evropska prostovoljna služba,
- 4.3. Usposabljanje in mreženje ter
- v določenih podpornih aktivnostih, organiziranih s strani nacionalnih agencij programa Mladi v akciji.

Potrdila Youthpass za projekte v nekaterih ostalih akcijah so trenutno v pripravi. V letu 2009/2010 se bo na primer v devetih državah pričelo testno obdobje Youthpass-a za projekte v akciji 1.2., Mladinske pobude. Kmalu pa bo mogoče pridobiti tudi Youthpass za projekte v akciji 3.1., Sodelovanje s sosednjimi partnerskimi državami.

Spletni strani YOUTHPASS-a zdaj omogočajo pripravo in izdajo potrdil tudi slovenskem jeziku. Izdelate ga lahko tako, da v rubriki Uredi podatke o projektu kliknete povezavo »Select and add further languages« in iz spustnega menija izberete slovenski jezik. Informacije o YOUTHPASS-u so dosegljive na www.youthpass.eu. Na tej spletni strani lahko za projekte, sprejete v program MLADI V AKCIJI, izdelate tudi potrdila o udeležbi v projektu in doseženih učnih učinkih. Za izdelavo potrdila potrebujete številko sprejetega projekta.



EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA V MCT

Mladinski center Trbovlje že peto leto promovira mladinsko mobilnost in medkulturni dialog preko aktivnosti Evropska prostovoljna služba (EVS) v okviru programa Mladi v akciji. EVS projekti mladim, ki sodelujejo z Mladinskim centrom Trbovlje, omogočajo osebne izkušnje z drugimi kulturami in posledično medkulturni dialog, pa naj si prostovoljci delajo v centru, v šoli, vrtcih ali drugje. Naši prostovoljci so v našem mladinskem centru predstavili že vrsto različnih držav. Tako smo gostili prostovoljce iz Španije, Irske, Finske, Turčije, Francije in Avstrije, v tem času pa tudi prostovoljce iz Bosne in Hercegovine, Velike Britanije in Portugalske. Ti mladi počnejo različne aktivnosti in v njih hote ali nehote pritegnejo tudi lokalno mladino, ki se vse bolj zaveda sveta okoli sebe, raznolikosti kultur in podobnosti ljudi. Prostovoljci so pripravljali športne turnirje, fotografske in glasbene aktivnosti, učno pomoč, koncerte, razstave, snemali filme, dokumentarce, pisali časopis in brošure. Vmes pa mlade vztrajno učili medkulturnega dialoga in strpnosti med različnimi kulturami. Prav zanimivo je bilo opazovati vse prostovoljce, ki so prišli v našo preljubo Slovenijo, kako presenečeni so bili nad našimi lepimi cestami, nad dejstvom, da imamo tudi pri nas trgovine SPAR in LIDL ter Hofer in nenazadnje, da imamo delujoči internet. Pa saj nismo za luno. Globalizacija in informacijska tehnologija je dosegla tudi nas, ne boste verjeli.

silimo ljudi nositi copate, ki jih je nosil nekdo drug pred njimi in jih nismo oprali, medtem ko prav isti človek po domu hodu obut v čevlji. In kako nekemu drugemu dom ni brez prave perzijske preproge in vse podobne smešne zgodbe. In vendar se vse te zadeve vedno vračajo k osnovi, vsi pa smo vendarle ljudje, ki imamo podobne telesne in čustvene potrebe, le da nekatere zadeve izvajamo drugače, nekoliko različno od drugih. In zaradi tega, ker naši avtomobili vozijo po desni strani, še ne pomeni, da smo manj vredni od tistih, ki se vozijo po levi.

In prav to zavedanje, da je nek tujec v naši skupnosti prav tako otipljiv človek kot lasten sosed, je najbolj vredno pri teh projektih. Mladi se vse bolj opogumljajo in se s tujci pogovarjajo, poskušajo razumeti njihove navade in njihova prepričanja, se radi pohvalijo s slovenskimi stvarmi ali s slovenskimi dosežki in so veseli, ko prejmejo pohvalo tujca, da tukaj je pa res prijetno živeti: »...no razen te birokracije!«.

Mladi, ki zahajajo v MCT klub Sonček nestrpnost pričakujejo nove prostovoljce, saj vedo, da ti s sabo prinašajo novosti, nove igre, svež veter in nekaj avanture. Morda koga prepričajo, da se jim pridruži na tem potovanju in se odpravi v svet kot ambasador slovenske kulture.

Karmen Murn

In kako so se odzivali na to, da Slovenci pa nosimo doma copate! Kaj hujšega, kot to. En argument je bil celo, da smo nemarni, ker

Vir: www.mva.si

NEFIKS INDEKS NEFORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA

Na Društvu Mladinski ceh smo razvili Nefiks - indeks neformalnega izobraževanja, ki spodbuja mlade k neformalnemu učenju in jim omogoča zbiranje referenc. Indeks je nastal po skandinavskem modelu in je bil na podlagi analize in izkušenj snovalcev prilagojen in implementiran v slovenski mladinski prostor. Nastal je zaradi potrebe pomanjkanja podobnega orodja v slovenskem prostoru nasploh; na nacionalni ravni še vedno ni primerljivega orodja, v elektronsko verzijo pa smo vanj smiselno vključili t.i. »evropska« orodja za beleženje, kot je Youthpass in Europass.

Vizija projekta je vzpostaviti družbeno vrednotenje neformalno pridobljenih znanj posameznikov in skupin z namenom prispevati k uveljavitvi neformalnega izobraževanja kot življenjskega sloga ter k boljši zaposljivosti na trgu delovne sile.

Nefiks ima dve obliki: fizično v obliki manjše modre knjižice, ki jo vsak posameznik pridobi in vanjo vpisuje neformalno pridobljena znanja in elektronsko, ki se nahaja na portalu www.talentiran.si. Indeks je smiselno razdeljen na šest tematskih področij:

- pridobivanje znanj z aktivnim državljanstvom in odgovornim delom na projektih;
- pridobivanje znanj z delom (delo preko študentskih servisov);

- pridobivanje znanj v organiziranih oblikah izobraževanja (tečaji in seminarji);
- pridobivanje znanj na taborih in s prostovoljnim delom;
- pridobivanje izkušenj v tujini in
- druge oblike pridobivanja znanj.

Tematska področja so obširna in prilagojena slovenskemu mladinskemu prostoru in udeleževanju v njem in sicer tako, da smiselno pokrijejo vsa področja udeleževanja mladih; tako pri delu, kakor tudi pri prostem času in učenju.

V nadaljevanju opredeljujemo pomen in vlogo indeksa pri zaposlovanju in neformalnemu učenju. **Zaposlovanje, gradnja in načrtovanje kariere:** posameznik lahko smiselno omogoča gradnjo kariere, pomoč pri iskanju zaposlitve, predvsem za to, ker na enem mestu sistematično zbere in opiše vse, kar je posameznik poleg rednega izobraževanja še pridobil, vse to pa lahko v knjižici ali pa kot zbirko listin - portfolio s seboj odnese na zaposlitveni razgovor. **Osebnostna rast:** možnost sistematičnega spremljanja in nadgrajevanja osebne rasti. V slovenskem prostoru je koncept osebne rasti še slabo prepoznan. **Sprotna izdelava življenjepisa:** imetnik bo imel v indeksu vpisano, kje se je izobraževal, kaj vse je v svojem življenju počel in kakšne izkušnje si je nabral. Na tem področju indeks Nefiks služi imetnikovi osebni evidenci izobraževanj in

drugih aktivnosti, ki se jih je udeleževal, elektronska verzija pa omogoča avtomatično izpolnjevanje Europass življenjepisa. **Samovrednotenje znanja:** znanje, ki ga pridobimo v različnih okoliščinah formalnega in neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja je pogosto skrito in se ga posameznik ne zaveda. Sistematični način vpisovanja z navajanjem pridobljenih znanj, veščin in kompetenc pripomore k boljšemu zavedanju in posledično boljšemu prepoznavanju priložnosti za uporabo tega znanja.

Poleg tega uporabniki v e-nefiks lahko najdejo Mapo učenčevih kompetenc, novost v e-nefiks pa je priporočilo delodajalca, ki bo služilo kot nadomestilo starim referenčnim pismom - s posameznikovim vpisom v Nefiks bo delodajalec poleg zahtevka za potrditev dobil tudi zahtevek za priporočilo. S tem pri Nefiksu želijo doseči več stvari, med njimi zavedanje posameznikov o tem, da je ob zaključku dela pametno misliti na prihodnost in prositi za priporočilo. Predvsem je pomembno, da se začne vzpostavljati kultura beleženja teh stvari - tudi zaradi ozaveščanja delodajalcev o tem, kako pomembna so neformalno pridobljena znanja. Nefiks je za uporabo povsem enostaven, brezplačno pa je vsem - mladim in delodajalcem dostopen na: <http://enefiks.talentiran.si>.



METODA VKLJUČEVANJA MLADIH V ORGANIZACIJSKO STRUKTURO MLADINSKEGA CENTRA

Metoda vključevanja mladih v organizacijsko strukturo ima svoj izvor v najstarejših evropskih mladinskih organizacij, saj se je izkazala kot ena najbolj uspešnih. Metoda je svoj največji uspeh doživela v tako imenovanih uličnih mladinskih centrih večjih mest, kjer so mlade v aktivnosti delovanja organizacije vključevali predvsem preventivno, v izogib negativnim vplivom z ulice.

Nivo 1 – Udeleženci v programih in prostovoljci v projektih mladinskega centra. Prvi stik mladih z mladinskim centrom se zgodi najpogosteje z njihovo udeležbo v katerem od programov, bodisi da gre za sodelovanje v projektu, udeležbo na delavnicah ali obisk kakšnega dogodka. Njihovi nadaljnji obiski mladinskega centra so odvisni od številnih dejavnikov, zagotovo pa sta največja njihova motivacija oziroma interes v kombinaciji s preživljanjem prostega časa. Na prvem nivoju lahko mladi vedno ostanejo samo udeleženci v programih oziroma aktivnostih, prvi preskok pa se zgodi, ko jim delovanje v okviru mladinskega centra prinaša tako veliko osebno zadovoljstvo in/ali koristi, da kot prostovoljci pričnejo v okviru delovanja mladinskega centra izvajati različne aktivnosti.

Poglejmo si nekatere osnovne karakteristike in razmišljanja udeležencev na tem nivoju:

- kot udeleženci v programih spoznajo nove ljudi in nove načine dela, ki jih osebno zanimajo;
- prostovoljno delo jim prinaša osebno zadovoljstvo, ki rezultira v boljšem počutju in delu tudi na drugih področjih njegovega življenja;
- pri izvajanju aktivnosti krepijo svoje osebne kompetence in to spoznajo predvsem v njihovem formalnem delu izobraževanja;
- počutijo se varne, ker pri izvajanju aktivnosti še ne prevzemajo večje obveznosti in odgovornosti;
- udeležba v programih in izvajanje prostovoljnih aktivnosti ne zapira njihove kreativnosti in inovativnosti, kar jih še posebej veseli in zato se radi vračajo in
- preživljajo prosti čas na aktiven in zabaven način, kar jim da dodatno energijo pri njihovem udeleževanju.

Ker je vključevanje mladih v aktivnosti eno osnovnih poslanstev mladinskega centra, se odnos med njima razvija na poseben način, največkrat tako, da se mladinski center odpira mladim, poglejmo si primere, kako to počnejo mladinski centri v Sloveniji. *Skupina treh fantov se je zelo zanimala, kako poteka organizacija koncertov. V mladinskem centru so začeli sodelovati pri organizaciji tako, da so prostovoljno pomagali pri pripravi koncertnega prostora, prodaji kart, distribuciji plakatov in ozvočevanju ter osvetlitvi koncertnega prizorišča. Mladinski center je fantom povrnil vse stroške, ki so nastali pri prostovoljnem delu, jim podaril indeks neformalnega izobraževanja Nefiks, zagotovil prost vstop na vse kulturne prireditve ter jim omogočil izobraževanje za ozvočevanje kulturnih*

prireditev. Po določenem času so fantje pridobili dovolj znanja, da so v okviru lastnega društva začeli organizirati svoje kulturne dogodke.

Nivo 2 – Vodenje projektov in uporabniki infrastrukture mladinskega centra. Mladi, ki se uspešno vključujejo v prvi nivo, nato v skladu s svojimi željami in potrebami sledijo različnim potem v svojem življenju. Nekateri svoje aktivnosti v mladinskem centru popolnoma opustijo, drugi postanejo občasni obiskovalci in udeleženci, tretji pa se s centrom še bolj tesno povežejo. Poglejmo si vzroke, zaradi katerih se mladi še tesneje povežejo z mladinskim centrom:

- delo v mladinskem centru prepoznajo kot pomembno pri razvoju njihovih kompetenc in s tem večanju lastne zaposljivosti;
- ob aktivnostih v mladinskem centru preprosto uživajo in postanejo del njihovega življenja;
- poistovetijo se s poslanstvom in cilji mladinskega centra, s čimer jim izvajanje aktivnosti postane osebno zadovoljstvo in
- v vsebini aktivnosti, ki jih izvajajo, najdejo željo po oblikovanju svoje poklicne poti.

Mladi na drugem nivoju s strani mladinskega centra pridobijo določeno zaupanje in s tem »ugodnosti«, po drugi strani pa sprejemajo tudi večjo odgovornost pri izvajanju projektov. Mlade na drugem nivoju že lahko poimenujemo z nazivom mladinski delavec, z vidika strukture dela v mladinskem centru pa so to redni in zunanji projektni sodelavci. Mladinski centri jim omogočijo prost dostop do infrastrukture, vseh servisnih storitev, različne pomoči in izobraževanja, v času izvajanja projektov pa še dodatno kadrovsko in organizacijsko pomoč. Redni in zunanji projektni sodelavci za svoje delo praviloma prejema honorar, seveda pa je to odvisno od finančnih zmožnosti mladinskega centra, vrste projektnih aktivnosti, oziroma virov, ki jih ima na razpolago določen projekt.

Nivo 3 – Vodstvo in programski delavci mladinskega centra. V zadnjem nivoju govorimo o celoviti vključitvi mladih v organizacijsko strukturo mladinskega centra. Če smo na drugem nivoju govorili o rednih in zunanjih projektnih sodelavcih, govorimo sedaj o vodstvenih in programskih delavcih. Ključna razlika med zunanjim projektnim sodelavcem in programskim delavcem je v sprejemanju odgovornosti za izvajanje delovnih nalog in dolgoročnem pogodbenem odnosu, ki vzpostavlja nivo profesionalnega dela. Nivo profesionalnosti ostaja enak ne glede na dejstvo ali gre za zaposlitev ali le za prostovoljno delo na vodstvenem položaju mladinskega centra (odvisno od velikosti in zmožnosti mladinskega centra), saj zaposleni odgovarja na podlagi določil iz pogodbe o zaposlitvi, prostovoljni delavec na vodstvenem položaju pa odgovarja kot zastopnik pravne osebe. Omenimo še, da delo na tretjem nivoju zaradi sprejemanja odgovornosti izgubi del svojega značaja, ki pritegne mlade na začetku, ko želijo predvsem koristno preživeti prosti čas.

IZVEDBA PROJEKTA KOT MLADINSKE POBUDE

Mladinsko pobudo, kot jo danes najbolj poznamo, je kot metodo v mladinskem delu vpeljal program *Mladina/Mladi v akciji* in je v slovenskem prostoru manj znana, zato pa odlična priložnost za izvajanje projektov, saj poleg finančne podpore nudi tudi širok spekter podpore s področja projektnega vodenja. Mladinska pobuda je majhen del obsežnega programa *Mladi v akciji*, ki ga je na evropskem nivoju pripravila Evropska komisija in je podprt s finančnimi sredstvi na evropski ravni. Na nacionalni ravni ga koordinira Movit NA mladina (www.mva.si), ki nudi tudi celotno podporo pri sami prijavi projektov in njihovi izvedbi.

Poglejmo si, kako je mladinska pobuda opredeljena v *Vodniku po programu Mladi v akciji*: "Mladinska pobuda je projekt, ki ga vzpostavijo, oblikujejo in izpeljejo mladi sami. Mladim daje priložnost, da preko pobude preizkusijo svoje ideje, kar jim daje možnost, da so neposredno in aktivno vključeni v načrtovanje in izvajanje projektov. Sodelovanje v mladinskih pobudah je pomembna izkušnja neformalnega učenja. Prav tako mladim daje priložnost, da se počutijo kot evropski državljani, in jih navda z občutkom, da prispevajo k izgradnji Evrope." Ker je sama vsebina izvajanja projektov mladinskih pobud zelo široka, so vanjo zajeti tudi projekti s področja kulture. Za lažjo predstavo si lahko na spletu pogledate primere nekaterih dobrih praks (www.mva.si/ogledalo/dobre-prakse) in vrsto publikacij s številnimi informacijami s področja izvajanja projektov (www.mva.si/ogledalo/publikacije).

Osnovni princip delovanja mladinskih pobud in celotnega programa *Mladi v akciji* opredeljuje *Vodnik programa* (www.mva.si/mladi-v-akciji/info-o-programu), ki navaja tudi roke za prijavo projektov in finančna pravila podpore. Kljub temu velja opozorilo, da so mladinske pobude dokaj specifični projekti. V nadaljevanju opredeljujemo ključne značilnosti:

- projekta ne more izvajati posameznik, ampak samo skupina mladih v okviru pravne osebe neprofitnega značaja ali kot neformalna skupina, v kateri posameznik prevzame vlogo vodje;
- časovni potek projekta in finančna pravila so točno definirani s strani programa in jih je potrebno v celoti upoštevati, v nasprotnem primeru projekt ni odobren za sofinanciranje;
- projekt mladinske pobude mora poleg svojega osnovnega cilja vključevati tudi nekatere cilje, ki so pomembni na evropski ravni (npr.: vključevanje mladih z manj priložnostmi) in
- mladinska pobuda ima namen vzpodbujati uresničevanje idej mladih in ne vključuje projektov, ki so že v teku ali njihove nadgradnje.

Mladinska pobuda je torej namenjena mladim ustvarjalcem in različnim mladinskim organizacijam, zato je starejše posameznike možno vključiti zlasti kot svetovalce, predavatelje ali mentorje. Pri izvajanju mladinske pobude lahko mladi dobijo tudi pomoč mladinskega inštruktorja, ki jih vodi skozi proces izvajanja pobude. Mladinski inštruktorji se nahajajo v posameznih lokalnih skupnostih in delujejo v okviru lokalnih mladinskih organizacij, predvsem mladinskih centrov. Imena inštruktorjev in kontaktne podatke o mladinskem inštruktorju Vam bodo posredovali na NA programa Mladi v akciji.

MEDKULTURNI DIALOG V ZIMSKI ŠOLI KREATIVNOSTI

Mladinski center Dravinjske doline je tudi tokrat med zimskimi počitnicami otroke iz Slovenskih Konjic in okolice razveselil z Zimsko šolo kreativnosti. Šola je potekala od 22. - 24. februarja 2010 in je privabila lepo število otrok, ki so uživali, spoznavali nove stvari in ustvarjali pod vodstvom animatorjev in evropskih prostovoljcev.

Rdeča nit letošnje Zimske šole kreativnosti je bila spoznavanje in razumevanje medkulturnega dialoga ter ekološko osveščanje mladih. Vsak dan so se otroci zbrali ob 8.00 uri in takoj začeli z igrami imenovanimi »energizerji«. V ponedeljek je za igrami sledil Eko kviz, ki je bil povezan z globalnim segrevanjem podnebja in reševanjem le-tega. Otroci so se razdelili v tri skupine in si nadelo eko imena. Po novo osvojenem znanju je prišla na vrsto eko delavnica, kjer so izdelovali maske iz recikliranih materialov. Spoznali so, da za čudovite maske, ki so polne domišljije, ne potrebujejo veliko, le odpadno embalažo, lepilo, škarje in nekaj flomastrov. Po malici so na obisk prišli prav posebni gostje iz Ljubljane, iz organizacije Legebitra. Imenovali so se Živa knjižnica. V mladinski center so torej prišle žive knjige: pokrita muslimanka, Japonka, ki živi v Sloveniji, jezuit in slepa oseba s psom. Otroci so se izmenično pogovarjali z živimi knjigami, ki so odgovarjale na njihova vprašanja. Marsikdo se je zamislil ob besedi predsodek in spoznal te osebe, ki v Sloveniji predstavljajo manjšino. Otroci so preko medkulturnega dialoga spoznali, da je narobe, če človeka sodimo po zunanosti, po obleki, po videzu ali po stereotipu in da je prav, da človeka sprejmemo takšnega kot je in spoznamo njegovo kulturo, navede, običaje in njegovo notranjost. In čisto za konec so se otroci začeli pripravljati na turnir v pikadu, ročnem nogometu, biljardu in v Play stationu. Seveda pa jih je ves čas grel topel šipkov čaj.

Torek se je začel podobno kot ponedeljek, z »energizerji«. Nato je sledil eko kviz z novimi desetimi vprašanji in z novimi imeni skupin. Po kratki pavzi sta otroke obiskala pležuharja iz Country Club-a Selnica ob Dravi v tradicionalni stari pležuharski noši, z namenom, da bi otrokom predstavila najstarejše sanke, ki so jih uporabljali v Dravski dolini. S sabo sta prinesla tudi dva pležuha, film in zanimive slike. Sanke so tamkajšnji domačini začeli uporabljati pred 200 leti in so služile kot prevoz v dolino, za prevoz drv ali pa za zabavo. Seveda so otroci komaj čakali, da bodo pležuha lahko tudi preizkusili. Na srečo je bilo še nekaj snega in otroci so, po nekaj poskusih s 100-letnim pležuhom in malo novejšim, vožnjo

obvladali. Ko so se vrnili v mladinski center so se preizkusili v izdelovanju eko zapestnic in ogrlic iz plastenk, nato pa so nadaljevali s pripravami na turnirje.

Sreda se je začela z obiskom gospe Karmen Pem iz Javnega komunalnega podjetja Slovenske Konjice, ki je otrokom na zanimiv način prikazala, kako ločevati odpadke, razložila, zakaj je to pomembno za okolje in kaj so embalažne vrečke. Po malici je Zimsko šolo kreativnosti obiskala še ena zanimiva gospa Irena Rihtarič iz Planinskega društva Slovenske Konjice, ki je otrokom predstavila kulturo zimskega planinarjenja in pohodništva. S sabo je prinesla vso potrebno in nepogrešljivo opremo, ki so jo otroci lahko tudi preizkusili. Po malici so si otroci sami izdelali svoje nakupovalne eko vrečke, ki so jih pisano pobarvali in poslikali s flomastri in tempera barvicami. In nato je sledil vrhunec turnirjev v ročnem nogometu, pikadu, biljardu in Play stationu 2. Kmalu je bilo znanih vseh pet zmagovalcev, dva v ročnem nogometu (skupinska zmaga in posamična zmaga) in po eden zmagovalcev v ostalih disciplinah. Zmagovalce so čakale tudi bogate nagrade. Unitur Zreče je podaril rdeče šale s podpisom Petre Majdič in magnetke, Thermana d.d. Laško pa je podarila vsakemu karto za kopanje. Na koncu je sledila še podelitev diplom Zimske šole kreativnosti, kjer je vsak diplomiranec prejel še letni almanah, kamor bo lahko vpisoval svoje dogodivščine.

V večernih urah je sledilo še zadnje dejanje Zimske šole kreativnosti, predstavitev za starše, ki so si lahko ogledali izdelke svojih otrok, prebrali pravila iger turnirjev in si ogledali slike iz vseh treh dnevov.

Starši udeležencev zimske šole iz Zreče so Mladinskemu centru poslali naslednjo spodbudno zahvalo: »Iskreno se zahvaljujem za kreativno preživete dni s sinom. Poudarjam, da so vaše zamisli in ideje čudovite. Otroci so preživeli aktivne tri dni z dodatkom učenosti-znanja, ki jim bo v življenju ogromno pomagalo.«

Mladinski center Dravinjske doline se zahvaluje za pomoč vsem prostovoljcem in prostovoljkam, ki so pomagali pri izvedbi Zimske šole kreativnosti. Prav tako se zahvaljujemo vsem sponzorjem in drugim, ki so na kakršenkoli način pomagali, da smo izpeljali projekt, ki med mladimi krepi in spodbuja medkulturni dialog.

Maja Kvas Gorjanc



DELAVNICA SOCIALNE IGRE V MKC SLOVENJ GRADEC

Mladinski kulturni center Slovenj Gradec je v sredo 27. januarja organiziral delavnico z naslovom »Socialne igre - kako razumeti drugačnost, druge in sebe«. Drugačnost je sestavni del življenja in kot taka predstavlja dodano vrednost v smislu pestrosti in zanimivosti našega vsakdanjika. Ljudje smo družabna bitja in v nenehni interakciji s svojim okoljem: družino, sošolci, prijatelji, sodelavci ipd. V tej interakciji pa prav drugačnost pokaže svoj resnični obraz; tako kot smo si ljudje med seboj lahko podobni, so med nami morda kdaj tolikšne razlike, da jih preprosto ne zmoremo ali pa ne znamo ustrezno sprejeti. Pomemben je tisti trenutek, ko se odločimo, da drugačnost sprejemamo. Kako se soočiti z drugačnostjo, kako jo poskušati razumeti in sprejeti, nam na praktičen način pomagajo ravno socialne igre. Gre za zanimivo metodo dela, ki nam odpira »drug« pogled, nova občutja in prenovljeno razumevanje drugačnosti. Delavnico je pripravila in vodila Moira Kobše iz Maribora. Ciljna skupina udeležencev pa je pokrivala pisan spekter poklicnih profilov, ki se ukvarjajo z mladimi.

Moira Kobše/vodja delavnice in Mitja Javornik
MKC Slovenj Gradec



DRUGAČNO ≠ NEVARNO, NEZNANO ≠ ZLO

Izbranih pet, različnih izkušenj, življenjskih izhodišč, vendar skupnega cilja - razviti in vzpostaviti enoten, funkcionalen ter zanimiv program usposabljanja mladinskih delavcev, v okviru mednarodnega projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga. Izbranih pet? Ja, tim petih trenerjev izobraževalnega programa Usposabljanje mladinskih delavcev in razvoj orodij, ki poteka v sklopu projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga vendar. Zbrali so se na dvodnevem delovnem srečanju, kjer naj bi začrtali naloge, metode in potek usposabljanja mladinskih delavcev.

Začetek in z njim prvi del srečanja je bil bolj v pričakovanju pojasnil glede samega poteka in izvedbe programa usposabljanja ter predstavitvi vsakega izmed trenerjev. Sledila je zanimiva delavnica dr. Marine Lukšič Hacin, predstojnice inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije, ki nas je skozi igro vlog soočila z lastnimi predsodki, ki jih gojimo do priseljencev ali njihovih družin v Sloveniji in nam tudi na koncu objasnila, zakaj in od kod izhajajo. Na delavnico je bilo poleg trenerjev medkulturnega dialoga povabljenih tudi nekaj mladih akterjev mladinskega centra Trbovlje, ki so na tak ali drugačen način povezani s programom medkulturnega dialoga v občini Trbovlje.

Priznam, da nam je delavnica dala osnovno izhodišče za razpravo glede oblike usposabljanja, kajti pokazala se je potreba po širši interpretaciji pojma medkulturnega dialoga, ki ga kot takega moramo zajeti in učiti. Široko gledano naj bi s poučevanjem medkulturnega dialoga zmanjšali predsodke glede religijske, jezikovne, kulturne in etične raznolikosti ter stremeli k strpnosti, tolerantnosti in sprejemanju drugačnega; saj drugačno ≠ nevarno in neznano ≠ zlo ampak drugačnost = bogastvo in neznano = priložnost.

Drugi del srečanja smo nadaljevali za zaprtimi vrati MC Trbovlje, kjer smo se osredotočili na obliko in izvedbo samega usposabljanja. Po dolgih urah razčlenjevanja, primerjanja različnih metod in praks, ter pomislekov in dvomov smo se odločili, da bomo poskusili z nekoliko drugačno metodo poučevanja, ki bo potekala v treh fazah. V vse faze bodo mladinski delavci vključeni neposredno kot aktivni udeleženci procesa preko, v ta namen vzpostavljenimi spletnimi orodji. S to odločitvijo smo tudi zaključili naš delovni dan. Preden smo se razšli, smo le še pripravili plan dela za naslednji dan in se odločili, da se udeležimo Otroškega parlamenta na temo soočenje z drugačnostjo.

Naslednji dan je prišel kot bi mignil. Zbrali smo se ob 8:30 in nadaljevali, kjer smo prejšnji dan končali. Napravili smo evalvacijo prejšnjega dne, prediskutirali pomisleke in pripombe glede izbranega načina usposabljanja, ter izdelali natančen plan dela in nalog za fazo I. Sledil je obisk otroškega parlamenta v prostorih MO Trbovlje. Spoznali smo, da imajo otroci in mladostniki veliko težav s poznavanjem definicij in pomenov diskriminacije in predsodkov. Zato smo se odločili, da bomo za namene usposabljanja naredili slovarček tujk in izpeljali na temo diskriminacije in predsodkov, zaradi lažjega razumevanja in prepoznavanja ter na koncu koncev vpeljali njihovo uporabo v vsakdanje življenje. Po koncu otroškega parlamenta smo si vzeli čas za kosilo, da smo lahko nato brez obveznosti nadaljevali z našim delom. Po končanem definiranju Faze I, ki nam je delala največ preglavic in skrbi, smo nadaljevali z vsemi preostalimi fazami, časovnico za aktivnosti usposabljanja do konca leta in razdelitvijo nalog med trenerje. Odločili smo se za poskusno testiranje izbrane metode v našem timu, ki ga bo vodila Karmen Murn, koordinatorka programa Usposabljanje mladinskih delavcev in razvoj orodij iz MC Trbovlje. Vse to pa še zdaleč ni vse. Naše delo se je z zaključkom prvega delovnega srečanja šele začelo. Vsak ima kupico nalog in obveznosti, ki jih mora v določenem roku izpolniti. Čaka nas še preizkusno testiranje Faze I. V kolikor se bo pokazala potreba po ponovnem srečanju tima trenerjev, se bo ta tudi izpeljal, če ne prej, pa stoodstotno pred pričetkom Faze II.

Trenerji medkulturnega dialoga so postali:

1. Ingrid Pugelj iz Mladinskega informativnega in kulturnega kluba M. Sobota,
2. Peter Bedrač iz Mladinskega kulturnega centra Maribor,
3. Mojca Mikac iz Mladinskega centra Litija,
4. Mateja Kreča iz Mladinskega centra Trbovlje,
5. Katarina Nučič iz Mladinskega centra Trbovlje.

Koordinatorica programa usposabljanje mladinskih delavcev in razvoj orodij:

1. Karmen Murn iz Mladinskega centra Trbovlje.

Ingrid Pugelj, MIKK Murska Sobota

UČNA POMOČ V CEZAM IZ RUŠ

CEZAM – Center za mlade iz Ruš, konzorcijski partner pri projektu Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga, se zavzema za izvajanje participacije, prostovoljnega dela in informiranja mladih, za boljšo ozaveščenost javnih organov o zadevah, ki skrbijo za mlade. CEZAM izvaja dejavnosti »z mladimi in za mlade«, kot so mladinsko delo, projekti za spodbujanje občutka državljanstva, solidarnosti in strpnosti med mladimi... (www.cezam.org).

V CEZAM-u je ob redni brezplačni učni pomoči, ki jo vodi mladinska delavka Katja Štraus, potekal med mladimi tudi pogovor o tem, kaj je Evropska unija, katere so človekove in otrokove pravice. Učenki OŠ Janka Glazerja Ruše, Patricija in Laura pa sta zapisali.

Kaj je Evropska unija?

Evropska unija je državna zveza evropskih držav.

Naštev vsaj tri države, ki so članice Evropske unije.

Slovenija, Italija, Nemčija.

Kaj so človekove pravice?

Človekove pravice so pravice vseh ljudi, med drugim tudi hoditi v službo in podati svoje mnenje.

Kaj so otrokove pravice?

Otrokove pravice so pravice vseh otrok;

- pravica do ljubezni,
- pravica hoditi v šolo,
- pravica do igranja in
- pravica do učenja.

Kaj je Evropska unija?

Evropska unija je državna zveza evropskih držav.

Naštev vsaj tri države, ki so članice Evropske unije.

Slovenija, Italija, Nemčija, Avstrija, Portugalska, Španija.

Kaj so človekove pravice?

Človekove pravice so pravice vseh ljudi;

- pravica hoditi v službo/šolo,
- pravica povedati svoje mnenje,
- pravica do zdravja,
- pravica do čistega okolja,
- pravica do sodelovanja v različnih aktivnostih.

Kaj so otrokove pravice?

Otrokove pravice so pravice vseh otrok;

- pravica do ljubezni,
- pravica do igranja,
- pravica do učenja.



Foto: Katja Štraus

MLADI SLOVENJEGRAŠKI PODJETNIKI V EVROPI

Srednja ekonomska šola Slovenj Gradec je že od ustanovitve pred 50. leti tesno povezana z lokalnim gospodarstvom. Izobražujemo za dva poklica: trgovec in ekonomski tehnik, ki zahtevata uporabo številnih praktičnih znanj.



Prizadevamo si, da bi dijaki poleg pridobljenih predpisanih znanj sodelovali še v drugih aktivnostih, ki bogatijo njihovo znanje in izkušnje ter s tem krepijo njihovo samozavest in samopodobo. V teh aktivnostih se dijaki lahko izkažejo tudi na številnih področjih, za katere ni dovolj priložnosti pri rednih šolskih urah. Ena izmed takšnih aktivnosti je prav gotovo sodelovanje v mednarodnih projektih.

V okviru programa SOCRATES – COMENIUS 1 – šolska partnerstva zaključujemo z dvoletnim projektom z naslovom Young Entrepreneurs Of Europe (Mladi podjetniki Evrope). V projektu so dijaki naše šole sodelovali z vrstniki srednje šole HTL - Mössingerstrasse iz Avstrije, Westfield school iz Velike Britanije in Istituto Professionale per l'Industria e l'Artigianato "Galileo Galilei" iz Italije. Cilji projekta so bili:

- razvijanje podjetniške žilice in spoznavanje podjetništva v različnih okoljih,
- razvijanje spretnosti komuniciranja v tujem jeziku,
- spoznavanje drugih dežel in kultur,
- spodbujanje timskega dela.



Sodelujoči profesorji, dijaki in ravnatelj na slavnostnem zaključku projekta

V projekt so bili vključeni dijaki 3. letnika programa ekonomski tehnik, ki ima kar nekaj predmetov, kjer redno uporabljajo znanja, potrebna za delo v projektu (projektno delo, učno podjetje, informatika, angleški jezik, geografija,...).

Sodelujoči profesorji: Darja Sovinc, Roman Živič, Marja Založnik in Karmen Grudnik

Dijaki so v okviru projekta ustanovili podjetje, ki je služilo kot sredstvo za učenje. Izdelali so proizvode in jih tržili. Morali so načrtovati, ustanoviti in voditi svoje podjetniške dejavnosti. S tem, ko so vodili svoje podjetje, so se naučili odločati in prevzemati odgovornost in s tem zagotoviti, da so cilji doseženi. Tako so se naučili ceniti in razumeti, kako podjetja delujejo v različnih državah.

Slovensko podjetje je delovalo kot turistična agencija. Pripravili smo zanimive aranžmaje za različna potovanja po Sloveniji, turistični katalog, predstavitevno zloženko, akcijske ponudbe, internetno stran podjetja, vizitke za zaposlene, vso potrebno dokumentacijo za poslovanje podjetja z obveznim logotipom, izdelali smo glinene izdelke in jih prodajali kot spominko iz Slovenije. Avstrijsko podjetje je izdelalo aparat za preizkušanje koncentracije alkohola v izdihanem zraku, podjetje iz Velike Britanije je prodajalo pripomočke za vrtničarstvo, podjetje iz Sicilije pa je izdelalo nočno lučko v obliki vulkana ter majice z zanimivimi napismi.



Stojnica UP Ogle.si na mednarodnem sejmu v Angliji

Za nami so srečanja v vseh udeleženi državah. Na Siciliji so dijaki izdelali poslovni slovar v vseh štirih jezikih, ki jim je prišel zelo prav pri nadaljnjem uresničevanju projekta. V Veliki Britaniji smo sodelovali na mednarodnem sejmu učnih podjetij in se odlično izkazali. V Avstriji in Sloveniji pa smo se s svojimi stojnicami predstavili lokalni skupnosti. V vseh državah smo si ogledali nekaj tamkajšnjih uspešnih podjetij in o obiskih napisali poročila, ogledali smo si naravne in kulturnozgodovinske znamenitosti in se družili z domačini. Ker so dijaki stanovali pri gostiteljskih družinah, so lahko zelo dobro spoznali navade in običaje gostiteljev, njihovo gostoljubnost in dobrosrčnost.



Sodelujoči profesorji iz vseh držav

Rezultate projekta smo večkrat predstavili ostalim učencem naše šole in širši javnosti. Po vsakem gostovanju v tujini smo izvedli predstavitev novih dosežkov projekta s pomočjo PowerPoint predstavitev in s prikazom aktualnih dosežkov projekta na spletnih straneh učnega podjetja in šole.

Na Srednji ekonomski šoli se zavedamo prednosti, ki jih prinaša mednarodno sodelovanje tako za dijake, kot za profesorje. Poleg znanja in izkušenj, ki so jih dijaki pridobili med uresničevanjem projekta, sodijo med najpomembnejše pridobitve prav gotovo tudi možnost komuniciranja v tujem jeziku, spoznavanje tujih navad in kultur, krepitev samozavesti, sklepanje prijateljstev,...

Darja Sovinc, univ. dipl. ekon.

DISKRIMINACIJA, STEREOTIPI IN RASIZEM

Je bila letošnja tema 20. otroškega parlamenta. V Mladinskem centru Trbovlje so za učence – predstavnike otroškega parlamenta pripravili mladinske delavnice za pripravo na otroški parlament. Delavnice so izvedli v osnovnih šolah lokalnega okolja, na njih pa so sodelovali učenci od 4. do 9. razreda.

Terminologija pojmov diskriminacija, stereotipi in rasizem je bila predvsem za najmlajše težko razumljiva, vendar so jo hitro osvojili preko prikaza praktičnih primerov. Preko debate smo z učenci nazivali primere omenjenih pojmov sedaj in v preteklosti. Ob pojmu diskriminacija so se učenci največkrat spomnili na krivice, ki so se dogajale pripadnikom črne rase od 19. stoletja dalje, suženjstva in napadov belih rasistov na črnce, pripadnikov ku klux klan organizacije. V Sloveniji pa so zasledili diskriminacijo na podlagi spolne usmerjenosti, invalidnosti, narodnosti, verskega prepričanja in družbenega položaja. Ob pogovoru smo ugotovili, da se hitro ujamejo v lastne predsodke, ter s tem pridemo do stereotipnega

razmišljanja. V Zasavju se mladi največkrat srečajo z diskriminacijo ob soočenju različnih kultur, največ z ljudmi, ki so med vojno prihajali iz področja bivše Jugoslavije. Zato prihaja do medgeneracijskega prenosa diskriminacije na mlade. Pojavljajo se tudi vedno nove oblike diskriminacije. Med najmlajšimi tudi diskriminacija glede na družbeni status, položaj oziroma finančne zmožnosti staršev. Zato se tudi pripadniki otroškega parlamenta zavedajo, da je treba o diskriminaciji, stereotipih in rasizmu med mladimi spregovoriti že zelo zgodaj.

Na mladinski delavnici smo uporabili metodo igre vlog, kjer so učenci zaigrali namišljeni spor vaščanov, predstavnikov vlade, romske družine in pripadnikov verske skupnosti Hare Krišna. Da bi bolje razumeli pravice, ki jih imajo otroci, smo pogledali v Konvencijo o otrokovih pravicah, ki jo je sprejela generalna skupščina Združenih narodov 20. novembra 1989. O enakosti pred zakonom, pa smo si pogledali tudi nekatere člene Ustave RS.

Preko delavnice so se učenci naučili pomena pojmov diskriminacija, stereotipi in rasizem. Ob zaključku so učenci povedali, da ljudi ne bi smeli soditi po videzu, saj smo v osnovi vsi enaki, morali bi biti tudi enakovredni, spet po drugi strani pa različni, zato bi morali spoštovati raznolikost vseh posameznikov. Ob zaključku so bili tudi mnenja, da je bolje, če o drugih premisliš in si ustvariš lastno mnenje, namesto, da slediš množici drugih. Ljudi ne bi smeli izločiti iz družbe, ker ne sledijo ustaljenim normam množice, ampak sprejemati in se eden od drugega učiti. Menijo tudi, da je potrebno biti v življenju vztrajen, povedati svoje mnenje in hkrati spoštovati mišljenja drugih.

Učenci so svoja spoznanja in predloge že predstavili na občinskih sejah otroškega parlamenta, 22. marca 2010 pa bo potekal 20. nacionalni otroški parlament v Državnem zboru RS.

Mateja Kreča

5. FESTIVAL KITARE PTUJ 2010

Center interesnih dejavnosti Ptuj je organiziral prvi festival kitare leta 2006. Pobudo za to je dal Marko Korošec, glasbenik in glasbeni pedagog, ki v CID Ptuj poučuje kitaro in vodi glasbene projekte že od leta 2003. Ideja o festivalu kitare se je oblikovala zato, ker je v CID - Ptuj vrsta mladih kitaristov potrebovala stik s profesionalnimi glasbeniki, ki igrajo kitaro, predvsem klasično. Stik z vrhunskimi ustvarjalci je odlična motivacija za resno delo mladih na eni strani in širjenje njihovega obzora na drugi. Sprva nismo vedeli, ali bo festival uspel ali ne, zato ga nismo organizirali kot "prvega".

Festival pa je rasel in se spreminjal tudi programsko, ne le po številu in kakovosti koncertov. Od usmeritve zgolj na klasično kitaro smo se odmaknili in odprli možnosti za kitarsko glasbo v širšem smislu. Želeli smo ga ohraniti kot motivacijski dogodek za mlade kitariste ne le iz našega okolja, ampak za vse mlade kitariste iz različnih slovenskih krajev, zato smo ga odprli tudi žanrsko: poleg klasične kitare smo začeli na festival vabiti tudi odlične kitariste, ki igrajo električno kitaro in sodijo žanrsko na področje rocka, etna, jazz in bluesa. Festival je tako vzporedno razvijal klasično in drugo kitarsko glasbo in je najbrž prav zato iz leta v leto pridobil na odzivnosti, tako med glasbeniki kot med občinstvom, pomembno pa so k priljubljenosti festivala prispevali tudi vrhunski gostje, kot recimo: Damir Halilić Hal (HR), Vlatko Stefanovski (MAK) in Marco Tamayo (CUB).

Ugotovili smo, da se kitaristi različnih vrst skoraj ne srečujejo med sabo, saj imajo povsem različne ravni in prostore, v katerih predstavljajo svojo glasbo. Prav v tem smislu je naš festival prinesel priložnost za resničen medkulturni dialog med glasbeniki, ki igrajo klasično kitaro in druge vrste, saj ima netekmovalen značaj in pomeni priložnost za srečevanje in medsebojno spoznavanje izvajalcev različnih žanrov, hkrati pa k nam prinaša vrhunsko kitarsko glasbo tujih izvajalcev.

Letošnji festival je bil izredno uspešen, tako po kakovosti koncertov kot po odzivu publike. Obsegal je sedem koncertov, in dve delavnici, eno za jazz kitariste in drugo za rockerje. Poleg učencev nižjih glasbenih šol iz različnih slovenskih krajev, so nastopili tudi izbrani kitaristi glasbenih gimnazij in študentje glasbenih akademij v Ljubljani in Zagrebu, ki so skupaj ustvarili pravi praznik odlične klasične kitarske glasbe. Festival je imel kar dva umetniška vrhunca: solistična koncerta avstrijskega mojstra jazza Wolfganga Muthspiela, ki sodi po mnenju kritike med deset največjih jazzovskih kitaristov na svetu, in Anabel Montesinos, odlične španske klasične kitaristke z vrsto zmag na mednarodnih tekmovanjih po vsem svetu. Veliko pozornosti publike je pritegnil poseben programski dogodek, koncert flamenka. V spored festivala je bil uvrščen prav zaradi usmeritve v medkulturni dialog, saj je flamenko izvorno romska glasba in zasedba Caña Flamenca jo je predstavila na festiva-

lu tudi kot spremljevalno prireditev Meseca romske kulture. Svojtstven vrhunec festivala pa je bil njegov zaključek, v katerem so združili moči preizkušeni rockerji Tria Oko s Pavlom Kavcem na čelu in mladi kitaristi, ki so skupaj predstavili kitarske mojstrovine Jimmija Hendrixa.



(Foto: Lilia Canario)

Festival je ena od pomembnih programskih prioriteta našega mladinskega centra. Razvijali ga bomo tudi v prihodnje, še posebej v okviru projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga. Širili ga bomo tudi v druge slovenske kraje, povsod tja, kjer bodo imeli interes za odlično kitarsko glasbo. Prizadevamo si, da bi dobil primerno mesto tudi v sklopu projekta Evropska prestolnica kulture 2012, v katerem je Ptuj eno od partnerskih mest.

Nevenka Alja Gerl

INDIJSKA PARTY LANTERNA

V mesecu januarju, je Mladinski center Litija v okviru projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga, pripravil medkulturno ustvarjalnico, na kateri smo izdelovali INDIJSKE PARTY LANTERNE. Na ustvarjalnici smo s pomočjo škarij, ravnal, barvastih papirjev in v dobri družbi, skušali ujeti indijski utrip. Navdih nam je dajala indijska glasba. V zraku niso bile le dišave indijskih kadil, temveč tudi omamne vonjave po kokosovem mleku, rižu in začimbah. Te dišave si po sledečem receptu pričarajte tudi sami:

- 2 skodelici kokosovega mleka
- 2 skodelici mleka
- 3 žlice sladkorja
- ½ skodelice basmati riža
- ¼ skodelice rozin
- ¼ skodelice mandljev
- ¼ skodelice pistacij
- ½ žličke kardamoma

V loncu zavrite kokosovo mleko, mleko in sladkor. Ko zavre, dodajte riž in kuhajte 20 minut. Nato dodajte še rozine in kardamom in pustite kuhati nekaj minut. Pred serviranjem jed posujte z oreščki in premešajte.

Dober tek!

zeleno Tina
Mladinski center Litija

GLAS MLADIH Vključevanje mladih na Poslovno-komercialni šoli Celje

Na Poslovno-komercialno šolo Celje se je v zadnjih letih vpisalo kar nekaj dijakov iz držav nekdanje Jugoslavije. Njihov proces integracije v širše družbeno okolje poteka različno. Velik problem za njih je (ne)znanje slovenskega jezika, saj se je večina med njimi z njim srečala prvič. Da bi bilo njihovo vključevanje v družbeno okolje čim lažje, imajo dijaki enkrat na teden dodatno uro slovenskega jezika pod mentorstvom prof. Irene Lasnik. Poleg slovenščine dijaki na teh urah spoznavajo tudi način življenja in kulturo svojih sošolcev, svojih prijateljev. Verjamem, da jim lahko skupaj zelo pomagamo pri navajanju na nov jezik, nove običaje in na novo domovino. Sedaj so tudi oni del nas, del naše šole, del našega življenja. Nekaj dijakov nam je zaupal, kakšno je bilo njihovo življenje v nekdanji domovini.

Jožica Apšner

Sem Jelena. Moj priimek je Mitrović. Rojena sem v Bosni. Mesto, v katerem sam se rodila, je Doboj. Sem pravoslavne veroizpovedi. V Bosni sem živela 15 let. Hodila sem v osnovno šolo Maglaj. Tu sem z ostalimi vrstniki osvojila osnovno pismenost in ostala znanja, ki mi sedaj koristijo, da se znajdem v življenju. Otroštvo v Bosni je najlepši čas v mojem življenju. Otroštvo so mi zaznamovale prijateljice in prijatelji, s katerimi, sem se naučila prve korake, prve črke, z njimi sem spoznala tudi prve ljubezni. Veliko smo doživeli skupaj in se imeli lepo. Vse kar je zapečatilo naše prijateljstvo, je iskrenost, nesebičnost, ljubezen, odprti drug do drugega. Vse smo si delili: dobro in zlo, žalost in srečo. Hišna vrata »Bosanaca« so vedno odprta za vsakega prijatelja. V Bosni živijo ljudje tri različne veroizpovedi in med seboj spoštujejo in slavijo praznike: božič, bajram, veliko noč, in novo leto. Pravoslavci praznujemo veliko praznikov. V prazničnih dneh se pripravljamo za obiske številnih gostov, sorodnikov, sosedov, prijateljev. Pogostimo jih z najrazličnejšo hrano in pijačo. Miza je zelo obilna. Gosti radi prihajajo k nam in prinašajo darila vsem članom družine. Vsi se veselijo, posebej otroci. V času praznovanja vsi oblečemo nova in lepa oblačila.

Eden najlepših in največjih pravoslavskih praznikov je božič. Božič praznujemo 7. januarja. To je praznik s posebnim čarom. Večer pred božičem gremo v cerkev k polnočnici, kjer molimo

za zdravje, srečo in mir v svetu. Na božični večer nebo razsvetli veličasten ognjem. To se lahko doživi samo enkrat v letu. Miza je bogato obložena in skupaj s sorodniki praznujemo največji pravoslavni praznik. V teh prazničnih dneh se pozdravljamo s „Kristus se rodi“, odgovarjamo pa „Vaistinu se rodi“. Vsi smo polni pozitivne energije in to se čuti v zraku. Pojemo in zabavamo se.

Naslednji velik verski praznik, ki ga praznujemo, je velika noč. Pred tem praznikom se postimo sedem tednov. V tem času ne jemo mesa in izdelkov z maščobo, tudi mleka in čokolade ne. Velika noč je vedno v nedeljo. Takrat barvamo jajčke – pirhe. Barvamo jih z različnimi barvami, okrasimo pa jih z nalepkami. Bolj kot so pirhi raznobarni, bolj so zanimivi in lepši so.

To je to, kar dela Bosno bogato: bogastvo večer in kultur, bratstvo, medsebojno odprtost in prijateljstvo. Takšno sožitje različnosti srečamo le malo kje v svetu. Zato Bosno nosim v srcu in nosila jo bom vse življenje.

Jelena Mitrović

Sem Sherife Bytyqi, stara sem 17 let. Prihajam s Kosova. Zdaj živim v Sloveniji, v Žalcu. V Slovenijo smo se preselili zato, ker je tukaj že prej delal naš oče. Nismo želeli živeti tako daleč drug od drugega. Cela družina smo želeli biti skupaj. Zato smo zdaj vsi tu: oče, mamica, dve sestri in brat.

Večkrat se spomnim na Kosovo in na moje prijatelje in sorodnike. Pogrešam jih. Pogrešam tudi naše praznike in "fešte", ko smo se imeli lepo: bajram, 28. november - dan zastave, 17. februar - dan neodvisnosti Kosova, rojstne dneve, čakanje novega leta, valentinov ... Kosovo se je po vojni spremenilo. Veliko je novih zgradb. Lepo je in rada se vračam na Kosovo na počitnice.

V Celju obiskujem Poslovno-komercialno šolo. Želim postati administratorica in delati v pisarni. V šoli se imam „fajn“. Imam veliko prijateljev in prijateljic in prijazne profesorje. Z njimi se pogovarjam po računalniku. Z Jeleno in Jelico pa gremo večkrat na kavo v »Titanik«, kjer veliko govorimo in se smejimo.

Sherife Bytyqi

Sem Djeladin Abazi. V Slovenijo sem se preselil iz Makedonije. Tam mi je bilo zelo všeč, saj sem



se tam rodil, zato pogrešam mojo domovino, mesto Struga. Star sem 15 let. V Sloveniji sem že šest mesecev. Ne znam še veliko govoriti, zato obiskujem tečaj slovenskega jezika. Hodim na Poslovno-komercialno šolo v Celju, smer administrator. Rad hodim v šolo, ker mi je lepo. V šoli imam prijatelje, ki mi pomagajo pri urah. V Celju mi je zelo lepo, ker jaz živim z mojo družino, saj v Makedoniji nismo živeli skupaj, ker je moj oče delal v Sloveniji. V Makedoniji smo imeli majhno kmetijo in veliko posestvo, ki smo ga obdelovali. Imamo običaje, ki jih tudi praznujemo: bajram, 28 november (dan zastave Albanije), 7. in 8. marec, 1. maj, novo leto itd. V Makedoniji smo živeli v majhni vasi Koroshishta, blizu mesta Struge. V Sloveniji živim v mestu Celje, ki se mi zdi ogromno veliko mesto. Zdaj sem srečen, ker živim skupaj s svojo družino.

Djeladin Abazi

Sva Alban in Liridona. Sva brat in sestra. Sva s Kosova, sedaj pa živiva v Sloveniji, v Celju. Živiva z mamo, starimi očetom, staro mamo in dvema bratoma. Pred odhodom na Kosovo smo že žive-

Alban in Liridona Halitaj
(Foto: Matic Gabrijel)

LAURA KRANČAN, direktorica Mladinskega centra Dravinjske doline

»POMEMBNO JE VZAJEMNO SPOŠTOVANJE IN RAZUMEVANJE«



Kateri so osrednji cilji in aktivnosti projekta?

Projekt stremi k splošnemu prepoznavanju medkulturnega dialoga pri mladih in med mladimi. V treh letih si želimo stopiti v kontakt z vsaj 2000 mladimi in jim omogočiti spoznavanje različnih kultur v multikulturnem svetu, v katerem razvijajo občutek skupnosti in pripadnosti ter gojijo vzajemno spoštovanje in razumevanje drug drugega. Med mladimi je zelo pomembna vzpostavitev okoliščin za kvalitetno neformalno izobraževanje mladinskih delavcev, za spoznavanje kultur drugih, izvajanje promocije medkulturnega dialoga, spodbujanje sožitja različnih kultur, občutka skupnosti in strpnosti, vzajemnega spoštovanja in razumevanja drug drugega, izboljšanje socialnih, kulturnih in državljskih kompetenc in krepitev aktivnega državljanstva. Glavna dejavnost in poudarek projekta temeljita na mladinski participaciji. S tem namenom smo v sklopu projekta vzpostavili tudi medsebojno sodelovanje med mladinskimi organizacijami in srednjimi šolami. Osrednje aktivnosti za mlade so razdeljene na programski del, ki bo potekal na raznih formalnih in neformalnih lokacijah, urice medkulturnega dialoga, ki se bodo v večini izvajale v šolskih klopih ter razne delavnice, ki jih na to temo izvajajo partnerji. Projektne aktivnosti pa so namenjene tudi mladinskim delavcem, ki preko usposabljanj pridobivajo znanja potrebna za izvajanje aktivnosti na temo medkulturnega dialoga, sam projekt pa bo v letih izvajanja omogočil tudi 4 nove zaposlitve. Projekt širšemu prostoru ponuja tudi časopis ter analize stanja.

Kako poteka, z vidika poslovodnega partnerja, vodenje projekta na operativni ravni?

Za Mladinski center Dravinjske doline je to prvi projekt takšnih razsežnosti. Hkrati je to s strani Ministrstva za šolstvo in šport prvi razpis na katerem so sredstva namenili organizacijam, ki temeljijo na neformalnem izobraževanju. Ob začetku projekta smo se tudi

zaradi nepoznavanja zahtev ESS in pomanjkljivih navodil s strani MŠŠ kar malce lovili. Po enem letu izvajanja projekta pa lahko rečemo, da smo se veliko naučili, koordinacija je v osnovi boljša, zahtevki in poročila so pripravljena hitreje in kvalitetneje.

Se pri izvajanju projekta srečujete s kakšnimi težavami?

Kot sem že omenila, je to prvi razpis MŠŠ, ki je sodelovanje omogočil tudi organizacijam, ki temeljijo na neformalnem izobraževanju. Do sedaj so bili vsi razpisi namenjeni šolam. »Pravila igre« so zato prilagojena značilnostim in posebnostim formalnega izobraževalnega sistema. Včasih je MŠŠ težko razložiti, da so metode dela na neformalni ravni čisto drugačne, pa vseeno prinašajo kvalitetne rezultate, in da mladi za aktivno udeležbo na delavnicah ne potrebujejo plačane dnevnice, temveč samo malico in zanimivo temo za debato. Poleg vsebinskih težav pa po enem letu še vedno čakamo tudi na denarna sredstva. V konzorciju smo dejansko vse aktivnosti projekta peljali na lastne stroške, kar pomeni, da nam finančna sredstva za redno delovanje in izvajanje projekta počasi pojenjajo. Zaradi dolgega čakanja na odobritve zahtevkov za povračilo stroškov padata tudi motivacija in povezanost med partnerji v mreži. Kljub vsemu ostajamo optimistični in v konzorciju po svojih najboljših močeh nadaljujemo projekt.

Kakšni so rezultati prvih vmesnih analiz izvajanja projekta?

Projekt se je iz operativnih tirnic, ki smo si jih v osnovi zastavili, malce zamaknil že ob začetku, vendar to ne predstavlja večjega problema. Z izvajanjem projekta na vsebinski ravni smo zadovoljni, saj so partnerji do sedaj izvedli vse načrtovane aktivnosti. Veliko število dodatnih aktivnosti se pričakuje v poletnih mesecih, kar pomeni kvalitetno zapolnitev prostega časa mladih. V rokah držiš že drugo številko časopisa MAMD, usposabljanje za mladinske delavce poteka po zastavljenem načrtu, programski del je v polnem

teku, urice medkulturnega dialoga so vsebinsko dodelane in pripravljene za izvedbo.

Kako mladi razumejo pojem medkulturni dialog?

Hm, vsak po svoje. Namen projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga je zajeti čim širši spekter razumevanja pojma medkulturni dialog, mladim omogočiti, da ga izkusijo in se hkrati naučijo razumeti ter spoštovati druge kulture. Navedla bi zanimivo iskrico udeleženca Zimske šole kreativnosti v Slovenskih Konjicah, v sklopu katere smo izvajali tudi delavnice na temo medkulturni dialog. Na vprašanje, kaj je kultura, je odgovoril: »Kultura je KUL KURA«.

V Sloveniji in EU obstaja veliko programov, ki podpirajo mednarodno mobilnost mladih. Na katerih področjih mladi največ pridobijo z udeležbo v teh programih?

Sama sem začela z udeležbo v mladinskem centru prav na področju mednarodne mobilnosti mladih. Menim, da mladi pridobijo največ na odprtosti do sveta, razgledanosti ter samozavesti.

Katere so tiste najbolj enostavne oziroma privlačne možnosti za mlade, da se udeležijo izmenjav, taborov in drugih projektov v tujini?

Na voljo je veliko zanimivih in raznolikih programov preko katerih lahko mladi povečujejo svojo mobilnost. Za nekoga je najenostavnejše oditi v sklopu šole na organiziran projekt. Mogoče je to že s strani »varnosti« tudi sprejemljivejše za starše. Vsekakor je privlačen, cenovno dostopen in enostaven za uporabo program Mladi v akciji, ki ga po Sloveniji izvaja večje število organizacij, med njimi tudi mladinski centri.

Medkulturni dialog je sestavni del Vašega dela v MCDD. Kakšno učno dimenzijo prinaša medkulturni dialog v Vašem delu?

Medkulturni dialog daje mojemu delu prav posebno noto, menim da ga zelo obogati. V vseh teh letih se je najbolj okrepila strpnost do različnih pristopov k delu, ki jo danes zelo zagovarjam, saj dopušča kreativnost. Mladinski center ter »medkulturni« delovni kolektiv dajeta mojemu delu dinamičnost in vedno nove izzive. Delovni dan mine kot bi mignil, zadnje čase celo ugotavljam, da je vseeno ali je ponedeljek, torek ali petek, ker je fino tako v službi kot doma in verjamem, da je k temu mišljenju pripomogel prav medkulturni dialog in programi za mednarodno mobilnost mladih.

Leta 2012 se projekt Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga zaključijo. Kakšne konkretne rezultate lahko pričakujemo in na katerih področjih?

Na področju mladinskega dela bomo do leta 2012 zagotovili 4 nove zaposlitve, izdali bomo 6 časopisov Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga, pripravili 4 izobraževalne priročnike za izvajanje aktivnosti za spodbujanje medkulturnega dialoga, v delavnice Urice medkulturnega dialoga bomo vključili vsaj 1700 mladih in med njimi izbrali 165 tistih, ki bodo dobili status mladega ambasadorja medkulturnega dialoga, usposobili vsaj 200 mladinskih delavcev za izvajanje aktivnosti na temo medkulturnega dialoga, organizirali in izvedli bomo tudi številne prireditve v sklopu festivalov romske in islamske kulture, v sklopu modulov »Dovolite, da se predstavimo« in »Gostovanje tujih literatov« se bodo predstavile številne svetovne države. Vse skupaj bodo povezovala razstave v mobilnem razstaviščnem prostoru Fast art kiosk. Seveda upamo, da bodo aktivnosti projekta MAMD spodbudile nove projekte na področju medkulturnega dialoga in s tem med mladimi še naprej spodbujale radovednost in zanimanje za kulture, ki so drugačne od večinske.

MLADINSKI CENTER DRAVINJSKE DOLINE

Mladinski center Dravinjske doline je nevladna mladinska organizacija, ki že od leta 1999 mladim iz širše okolice Slovenskih Konjic nudi prostochasne aktivnosti. V mesecu septembru 2003 smo registrirali Zavod Mladinski center Dravinjske doline, katerega ustanovitelj je Klub študentov Dravinjske doline in pomeni stabilno organizacijsko obliko, ki zagotavlja kvalitetnejše poslovanje in izvajanje programov mladinskega centra. MCDD zagotavlja prostore za delovanje številnim mladinskim društvom v občini, glasbenim skupinam in pevskim zborom. Prav tako izvaja dejavnosti informiranja in svetovanja za mlade, brezplačne jezikovne tečaje, prostochasne delavnice, mednarodne aktivnosti in pomaga mladim pri izvajanju vseh drugih dejavnosti, ki bi jim bile na kakršen koli način zanimive. Mladinski center Dravinjske doline aktivno sodeluje v programu EU Mladi v akciji, kjer imajo mladi mo-

žnost sodelovati pri različnih evropskih mladinskih projektih kot so mladinske izmenjave, pobude in izobraževalni seminarji. Prav tako je mladinski center zelo aktiven na področju Evropske prostovoljne službe, saj je v treh letih gostil kar 31 evropskih prostovoljcev iz različnih držav. Trenutno v mladinskem centru gostijo tri evropske prostovoljce in sicer iz Avstrije, Turčije in Anglije. V sklopu programa kultura v mladinskem centru, poleg drugih dejavnosti, izvajamo koncerte glasbenih skupin, gledališke igre, razstave fotografij in slik ter glasbene delavnice. V prireditveni dvorani MC Patriot smo v teh letih organizirali letno okoli 40 koncertov. Koncerta se povprečno udeleži 200 obiskovalcev, pretežno starih med 15 in 29 let. Vsi koncerti so za obiskovalce brezplačni, saj želimo mladim omogočiti brezplačen dostop do kulturnih dogodkov, med katerimi so koncerti zagotovo najbolj obiskani. Prek kratkim

in člankov, mladi lahko igrajo PlayStation. Prav tako so v mladinski center vabljeni otroci in mladostniki, ki imajo morebitne težave pri učenju in potrebujejo dodatno pomoč in vzpodbudo. Poleg vsega naštetega je na voljo veliko zabavnih iger, ki vsakemu popestrijo dan. V popoldanskem času se lahko mladi vključijo v brezplačne tečaje tujih jezikov, ki jih vodijo evropski prostovoljci, in v različne kreativne delavnice, ki mlade spodbujajo k ustvarjanju in razvijanju domišljije.

V zadnjih štirih letih je Urad za mladino RS Mladinski center Dravinjske doline postavil med tri najboljše mladinske centre v Sloveniji in še naprej si bomo prizadevali, da bomo nekega dne dosegli prvo stopničko.

Maja Kvas Gorjanc

MNENJA MLADIH

Ali so mladi v Sloveniji strpni do drugih kultur?

Urh Ručigaj, 18 let



Zdi se mi, da ima današnja mladina dokaj zdrav in strpen odnos do drugih kultur. Moderna družba, turizem, potovanja širijo obzorja tudi mladim in ksenofobije med mladimi je vedno manj. Velik vpliv imajo tudi izmenjave in internet, sploh strani kot so Facebook, kjer imajo mladi možnost seznanitve z drugimi kulturami. Posledično je tudi vedno več strpnosti do drugih kultur v lastnem okolju mladih.

Maja Horvat, 27 let



V Sloveniji ni veliko drugače kot drugod po Evropi. Tudi pri nas so tisti mladi, ki so strpni do drugih kultur in tisti, ki niso. Mislim pa, da se stanje s tem, ko tudi mladi vedno več in vedno raje potujejo, izboljšuje. Skozi svoja potovanja in nova poznanstva bolje spoznavajo druge kulture. S poznavanjem se več razumevanje in z razumevanjem se več strpnost. Zato je vedno več mladih Slovencev, ki so strpni do drugih kultur. Vedno so in vedno bojo pa obstajale tudi izjeme.

Marko sok, 25 let



Težko sodim. Vendar se mi zdi, da smo Slovenci nasploh rahlo nastrojeni do drugih kultur. To iz-

vira predvsem iz naše notranjosti, iz vsakega posameznika posebej, ker nas je sodobna politika, marketing in tehnologija čisto zaslepila z novimi vzorci vedenja, kateri pa zadnje čase izgubivajo tisti pravi pomen človeškega eksistencializma. Mislim, da mora vsak najprej dobro spoznati sebe, da lahko kasneje spozna sočloveka, in da lahko šele nato skupaj spoznata množico ljudi. Šele zatem pa sledi spoznavanje kulture drugih.

Alen Pavšar, 23 let



Menim, da je kljub vedno večji ozaveščenosti pri Slovencih še vedno premalo strpnosti do drugih kultur, čeprav sami zase zelo radi trdimo, da smo dovolj strpni in da nas kulturna raznolikost načeloma ne moti. Pri mladih je nestrpnosti največ in se začne že v osnovnih šolah. Mislim, da je problem predvsem pri vzgoji mladoletnikov, kajti veliko staršev nestrpnost do drugih kultur podpira, najstnik pa potem to na svoj način v družbi tudi izraža.

Sanja Zupanc, 26 let



Po mojih izkušnjah je med mladimi še vedno veliko nestrpnosti, saj so vsakodnevno bombardirani s filmi, novicami, s sovražnim govorom (v samem državnem zboru na primer)..., ki samo podpihujejo diskriminacijo. Drugače pa mislim, da je v večjih mestih veliko manj nestrpnosti na sploh, kot pa v ruralnih okoljih. Velik vpliv imajo družine iz katerih prihajamo in vrstniki, s katerimi se družimo.

Festival prostovoljstva 2010 v Celju

Foto: Matjaž Štefan in Anja Cencelj



KOLOFON

Naziv časopisa: Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga
Izdajatelj: Mreža za medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur
Zbral in uredil: Celjski mladinski center
Za izdajatelja: Primož Brvar, Celjski mladinski center
Člani konzorcija Mreža za medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur:
Poslovodeči konzorcijski partner: Mladinski center Dravinjske doline (www.mccdd.si).

Konzorcijski partnerji (po abecednem vrstnem redu): AVANTIS zavod za mednarodne aktivnosti in sodelovanje (www.avantis.si); Celjski mladinski center, javni zavod za mladinsko kulturo, izobraževanje, informiranje in šport (www.mc-celje.si); Center interesnih dejavnosti Ptuj (www.cid.si); Center za mlade Ruše – CEZAM (www.cezam.org); Društvo zaveznikov mehkega pristanka (www.drustvo-dzmp.si); Evropski kulturni in tehnološki center Maribor (www.ektcs.si); Gimnazija Brežice (www.gimnazija-brevice.si); Javni zavod mladinski center Litija (www.mc-litija.si); Javni zavod mladinski center Velenje, kultura in izobraževanje (www.kunigunda.org); Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec/MKC Slovenj Gradec (www.nucam.info); Mladinski center BIT (www.mc-bit.si); Mladi forum socialnih demokratov (www.mladiforum.org); Mladinski center Brežice (www.mc-brevice.si); Mladinski center Trbovlje (www.mct.si); Mladinski informativni in kulturni klub Murska Sobota (www.mikk.si); Mladinski kulturni center Maribor (www.mkc.si); Poslovno-komercialna šola Celje (www.pksola.com); Prva gimnazija Maribor (www.prva-gimnazija.org); Solski center Slovenske Konjice - Zreče (www.sc-konjice-zrece.si); Solski center Slovenj Gradec, Srednja ekonomska šola (www.sc-sg.net/ekonomska); Solski center Velenje (www.scv.si); Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje (www.s-sstg.ce.edus.si).

Število mladih, ki bodo vključeni v projekt: 2850
Število neformalno usposobljenih mladih ambasadorjev medkulturnega dialoga: 1750
Število strokovnih delavcev, ki bodo vključeni v projekt: 74
Število zunanjih partnerjev: 37

Št.2, leto 2010



MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT



Mladi
Ambasadorji
Medkulturnega
Dialoga



Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Pravna nota:

Vsebine, ki so pred vami, so pripravile organizacije, članice Mreže za medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur (v nadaljevanju članice) posebej za objavo časopisa Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga (v nadaljevanju časopis). Članice bodo pri urejanju časopisa skušale zagotavljati sprotne in točne podatke, vsebovane v časopisu. Članice si pridržujejo pravico, da kadarkoli spremenijo vsebino svojega časopisa, na kakršenkoli način, ne glede na razlog in brez predhodnega opozorila. Niti članice niti katera koli druga pravna ali fizična oseba, ki je sodelovala pri nastanku in izdelavi časopisa, ne odgovarja za morebitno škodo, ki bi izhajala iz dostopa časopisa in uporabe ali nezmožnosti uporabe informacij časopisa ali za kakršnekoli napake ali pomanjkljivosti v njihovi vsebini. Objavljene vsebine nimajo značaja uradnega dokumenta, razen kadar je to posebej navedeno. Varstvo podatkov članice zavezuje, da bodo spoštovala zasebnost uporabnikov in njihovih podatkov ne bodo posredovale tretjim osebam brez privolitve uporabnikov. Članice se zavezujejo k maksimalni skrbni za zasebnost vseh podatkov. Osebnostne podatke uporabnikov bodo članice varovale v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

Oblikovanje: Medialdea; Tisk: M tis, d.o.o.

Naklada: 5000 izvodov
ISSN: ISSN 1855-8062

»Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja»; prednostne usmeritve »Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja.«